

AKADEMIA
LEONA KOŹMIŃSKIEGO

Centrum Badania
Opinii Społecznej

K Z O M B U N D L A K Ń A T
B A D A Ń

Warszawa, czerwiec 2013

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/87/2013

**POSTAWY POLAKÓW
WOBEC NIECODZIENNYCH
ZDARZEŃ LOSOWYCH**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Badanie miało na celu poznanie postaw Polaków wobec różnego rodzaju nieszczęśliwych zdarzeń losowych. Sprawdzano, czy percepcja częstotliwości wybranych zdarzeń przekłada się na odczuwany w związku z nimi niepokój, chęć zabezpieczenia się przed ich skutkami, a także na podejmowane zachowania prewencyjne¹.

SZACUNKOWE A RZECZYWISTE LICZBY ZGONÓW W WYNIKU WYBRANYCH ZDARZEŃ

Przedmiotem naszych zainteresowań była liczba zgonów, które nastąpiły wskutek różnych – zazwyczaj rzadkich – zdarzeń (wyjątkiem są tu znacznie częstsze wypadki samochodowe), a także społeczne opinie na ten temat. Jak podaje Główny Urząd Statystyczny, w wyniku porażenia piorunem ginie rocznie w Polsce przeciętnie około 6 osób, w następstwie ukąszenia przez jadowite zwierzęta – około 10 osób, a w wyniku wypadków i katastrof kolejowych 23 osoby. Wypadki samochodowe – najczęstsze ze zdarzeń uwzględnionych w badaniu – są przyczyną nie więcej niż 4600 zgonów rocznie (co należy uznać za liczbę bardzo wysoką), natomiast w wyniku utonięć – kolejnych pod względem liczebności – ginie niemal 900 osób rocznie.

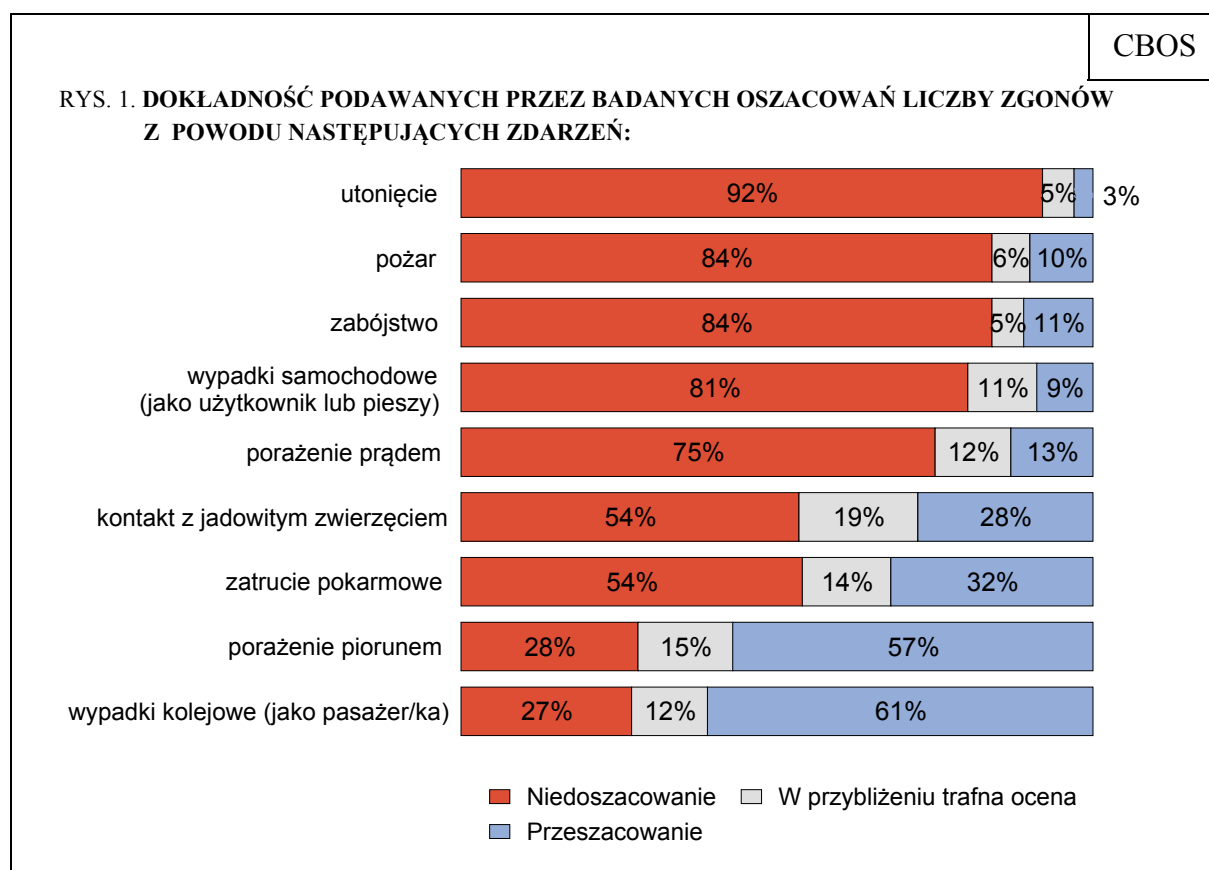
Tabela 1. Rzeczywiste statystyki zgonów w Polsce z powodu wybranych zdarzeń

	Liczba zgonów rocznie z następujących powodów:								
	kontakt z jadowitym zwierzęciem	porażenie piorunem	porażenie prądem	pożar	utonięcie	wypadki kolejowe (jako pasażer/ka)	wypadki samochodowe (jako użytkownik lub pieszy)	zabójstwo	zatrucie pokarmowe
Średnia z lat 2008–2010	9,6	5,7	130,8	555	877	23	4591	416	43

Źródło: GUS

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (272) przeprowadzono w dniach 3–9 stycznia 2013 roku na liczącej 1227 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski. Prezentowany komunikat powstał jako rezultat umowy o współpracy między Fundacją CBOS a Akademią Leona Koźmińskiego. Umowa ta umożliwia studentom ALK systematyczny udział w badaniach opinii publicznej, realizowanych na reprezentatywnych próbach dorosłej ludności kraju. Studenci przygotowują projekty bloków pytań na wybrane przez siebie tematy, a następnie opracowują wyniki badania. Możliwość uczestnictwa w badaniach stanowi element studiów na ALK unikalny w skali nie tylko polskiej, ale i światowej. **Niniejszy komunikat przygotowany został przez studentów psychologii w zarządzaniu, pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza Tyszki.**

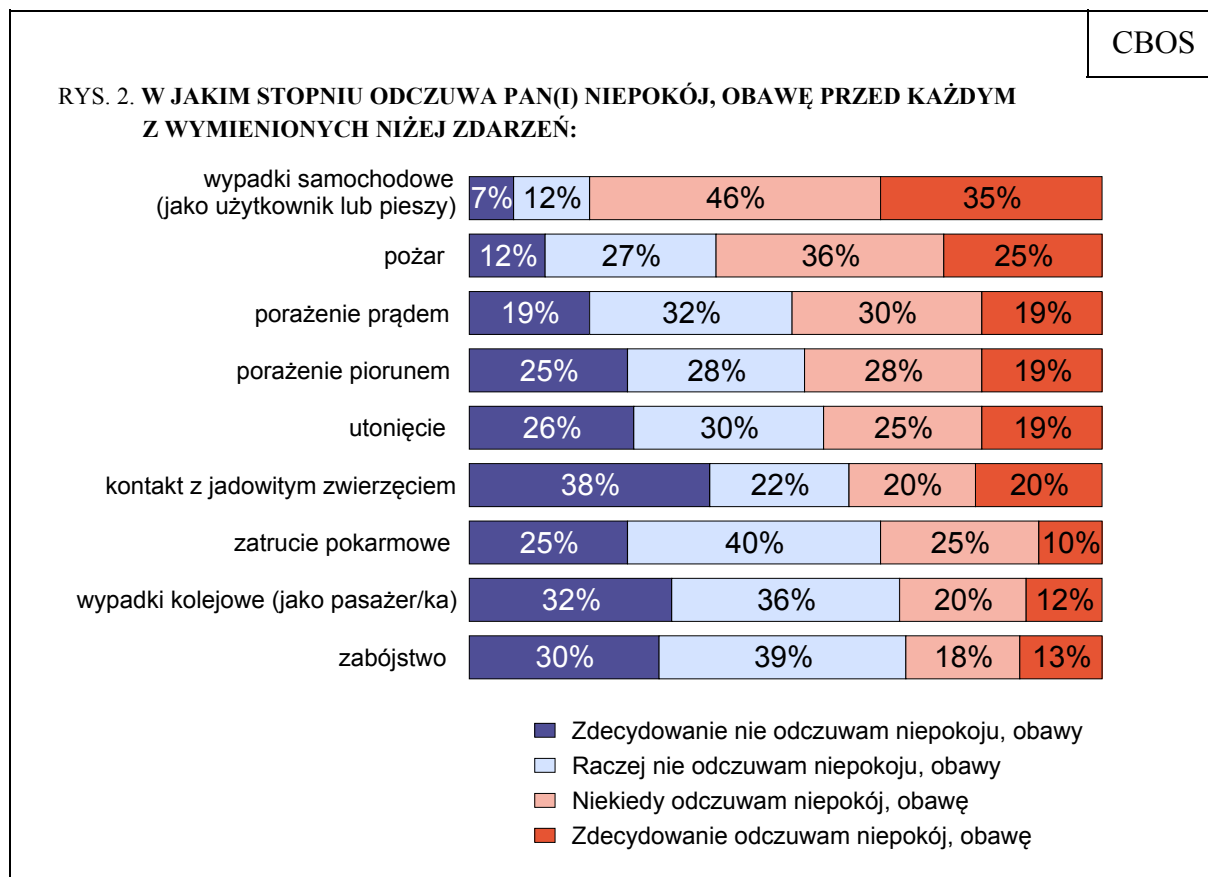
Wyobrażenia o częstotliwości zdarzeń uwzględnionych w badaniu są bardzo zróżnicowane, co świadczy o braku wiedzy w tym zakresie. W skrajnych przypadkach liczbę zgonów w katastrofach kolejowych szacowano np. na 200 tys. czy aż 500 tys. rocznie, a liczbę zabójstw – na 30 tys. czy nawet 50 tys. w roku. W większości przypadków jednak zbiorowość osób zaniżających liczbę zdarzeń jest znacznie większa od zbiorowości tych, które zawyżają tę liczbę. Ustaliliśmy, że za prawidłowe uznamy takie odpowiedzi, które mieszczą się w granicach od 25 procent poniżej do 25 procent powyżej faktycznej liczby wypadków śmiertelnych.

Jak przedstawiono na powyższym wykresie, częstości zdarzeń najrzadszych (przede wszystkim śmierci w wypadkach kolejowych i z powodu porażenia piorunem) częściej niż inne były przez badanych przeszacowywane. Co jednak interesujące, zdarzenia występujące nieco częściej, choć nadal należące do niebezpieczeństw o małym prawdopodobieństwie (pożar, utonięcie, zabójstwo), zdecydowana większość respondentów uznała za rzadsze, niż są one w rzeczywistości. Największa część badanych trafnie oszacowała liczbę zgonów, które nastąpiły wskutek kontaktu z jadowitym zwierzęciem (19%), w wyniku porażenia piorunem (15%) oraz zatrucia pokarmowego (14%). Okazało się, że respondenci są najmniej świadomi

rzeczywistej częstości utonięć i zabójstw w Polsce (w obu przypadkach tylko po 5% osób podało w przybliżeniu poprawne szacunki).

Sprawdzaliśmy, czy i w jakim stopniu badani obawiają się omawianych zdarzeń.

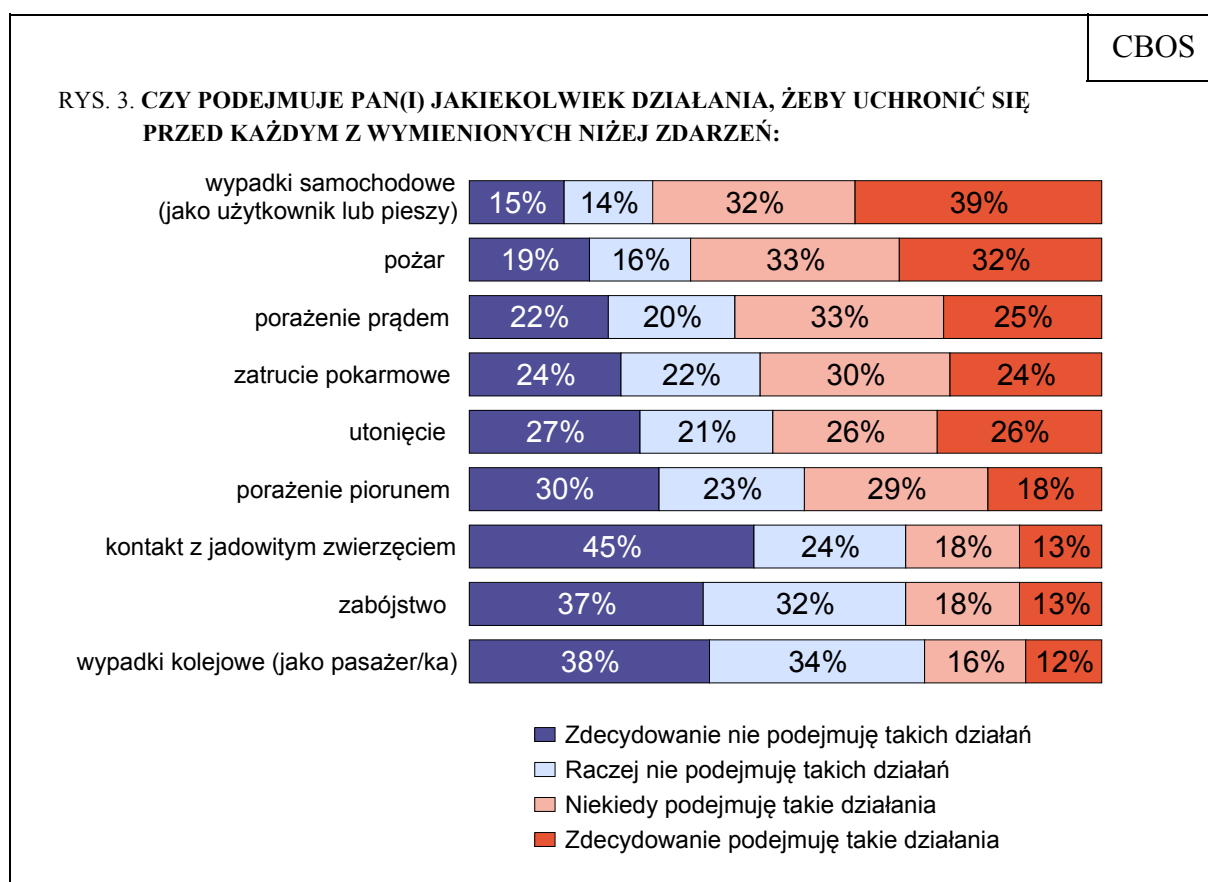

Najwięcej badanych (81%) odczuwa zdecydowanie lub sporadycznie niepokój w związku z zagrożeniem wypadkami samochodowymi. Następnym zdarzeniem budzącym niepokój jest pożar, którego obawia się 61% respondentów. Kolejnymi zagrożeniami – według częstości wskazań – są porażenia: prądem (49%) oraz piorunem (47%). Mniej respondentów obawia się utonięcia (44%) oraz kontaktu z jadowitym zwierzęciem (40%), a jeszcze mniej odczuwa niepokój na myśl o zatruciu pokarmowym (35%). Najmniej respondentów obawia się wypadku kolejowego (32%) oraz zabójstwa (31%).

SKŁONNOŚĆ DO ZABEZPIECZANIA SIĘ

Wspomniane wyżej poczucie zagrożenia stosunkowo często skutkuje zachowaniami zabezpieczającymi. Najwięcej badanych zadeklarowało, że podejmuje działania prewencyjne

(„zdecydowanie podejmuję takie działania” i „niekiedy podejmuję takie działania”), by uchronić się przed wypadkiem samochodowym (71%) oraz pożarem (65%). Na kolejnych miejscach znalazły się: porażenie prądem (58% wskazań), zatrucie pokarmowe (54%), utonięcie (52%) oraz porażenie piorunem (47%). Najmniej respondentów twierdzi, że podejmuje działania, aby uchronić się przed zabójstwem (31%), kontaktem z jadowitym zwierzęciem (31%) oraz wypadkami kolejowymi (28%). Trudno sobie wyobrazić, na czym – poza unikaniem jazdy koleją – miałyby polegać prewencyjne działania pasażerów.

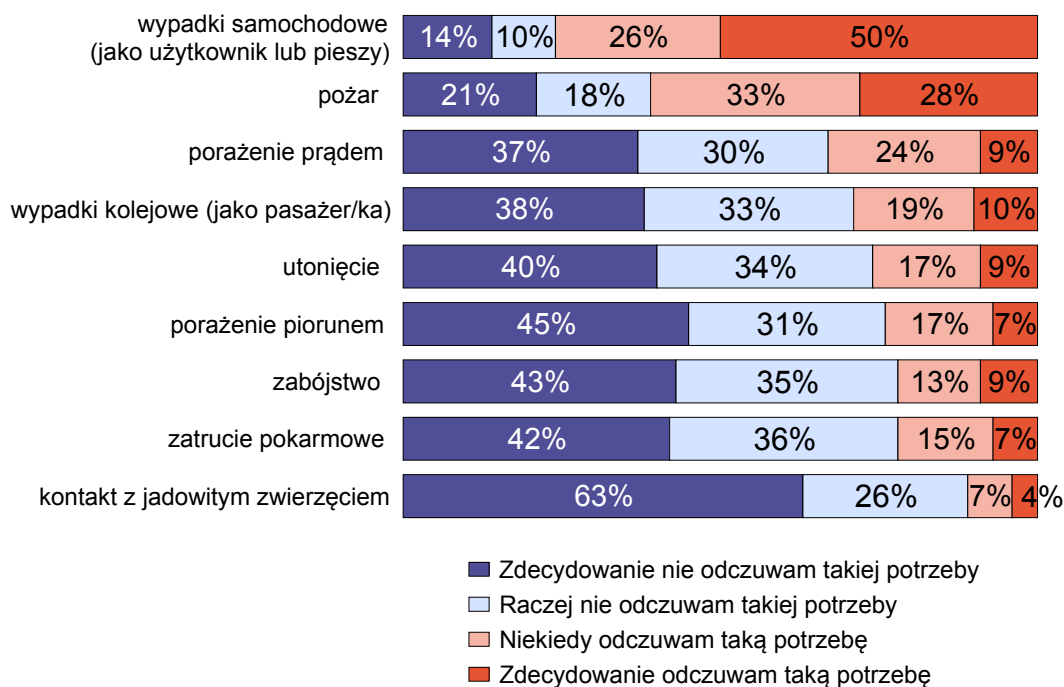

Podejmowanie działań zabezpieczających jest związane przede wszystkim z odczuwanym zagrożeniem. Im częściej jest ono deklarowane, tym częściej podejmowane są działania prewencyjne.

SKŁONNOŚĆ DO UBEZPIECZANIA SIĘ

Jedną z form zabezpieczania siebie i rodziny przed skutkami wypadków jest wykupienie ubezpieczenia.

RYS. 4. PROSZĘ SOBIE WYOBRAZIĆ, ŻE JAKĄS INSTYTUCJA, NP. FIRMA UBEZPIECZENIOWA, ZOBOWIĄDUJE SIĘ WYPŁACIĆ RODZINIE 200 TYS. ZŁ JAKO ODSZKODOWANIE Z RACJI PANA(I) ŚMIERCI Z KTÓREGOKOLWIEK Z WYMIENIONYCH NIŻEJ POWODÓW POD WARUNKIEM WCZEŚNIEJSZEGO WYKUPIENIA UBEZPIECZENIA. W JAKIM STOPNIU ODCZUWAŁ(A)BY PAN(I) POTRZEBĘ UBEZPIECZENIA RODZINY NA WYPADEK KAŻDEGO Z WYMIENIONYCH NIŻEJ ZDARZEŃ:

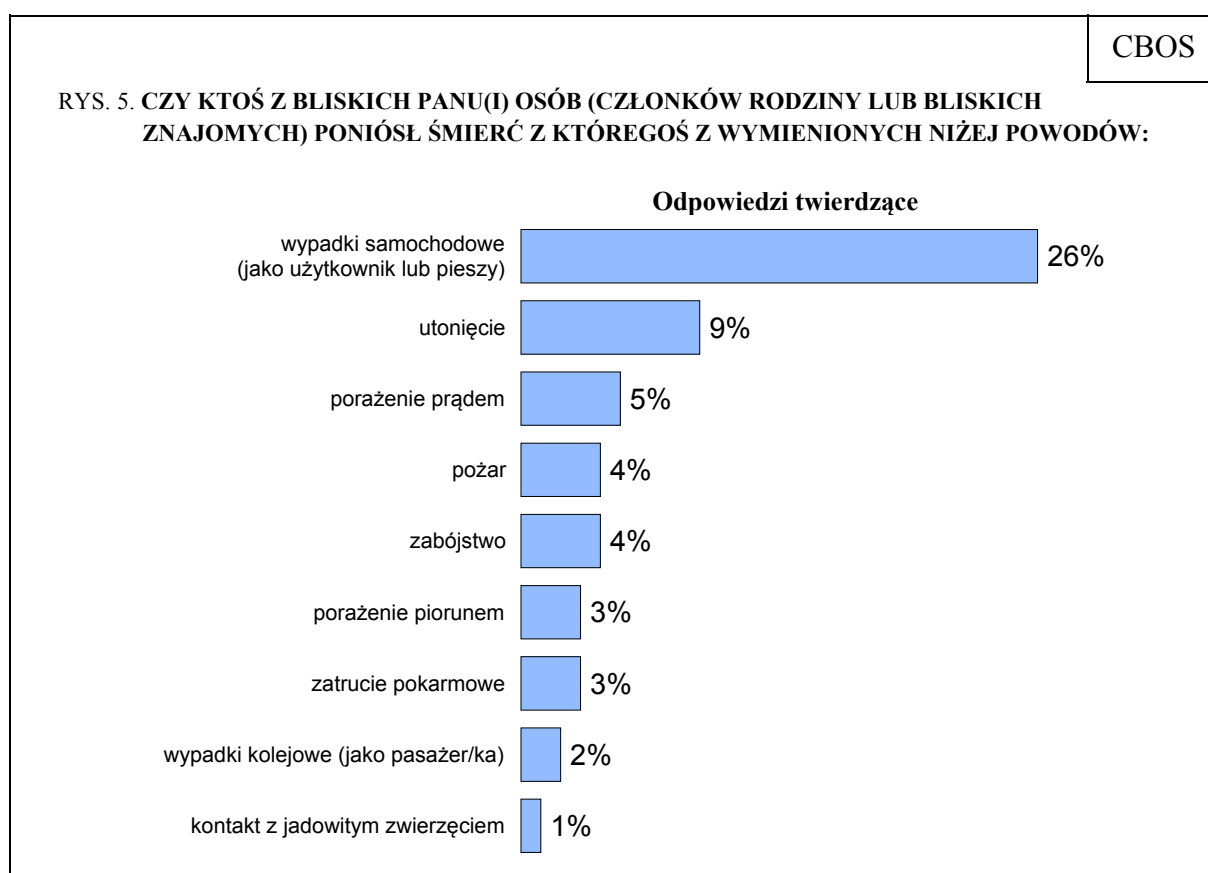

Potrzeba zakupu ubezpieczenia jest najsilniejsza w odniesieniu do wypadków samochodowych (76%) oraz pożarów (61%). W następnej kolejności badani odczuwali potrzebę wykupienia ubezpieczenia od porażenia prądem (33%) oraz wypadków kolejowych (29%). Jeszcze mniej respondentów dostrzega potrzebę ubezpieczenia rodziny na wypadek utonięcia (26%), porażenia piorunem (24%), zatrucia pokarmowego (22%) i zabójstwa (22%). Tylko 11% badanych odczuwa potrzebę ubezpieczenia się na wypadek kontaktu z jadowitym zwierzęciem.

Potrzeba wykupienia ubezpieczenia jest silnie skorelowana z odczuwaniem niepokoju związanego z danym zagrożeniem. Im silniej badany odczuwał niepokój, tym częściej deklarował potrzebę ubezpieczenia rodziny.

OSOBISTE DOŚWIADCZENIE

Na pytanie o śmierć kogoś z rodziny lub bliskich znajomych z wymienionych niżej powodów respondenci najczęściej wskazywali wypadek samochodowy (26%). Mniej więcej co dziesiąty badany (9%) wskazał utonięcie, a co dwudziesty (5%) – porażenie prądem. Jeszcze mniej osób (od 3% do 4%) twierdzi, że śmierć ich bliskich nastąpiła w wyniku zabójstwa, pożaru, porażenia piorunem oraz zatrucia pokarmowego. Najmniej respondentów deklaruje, że ich bliscy ponieśli śmierć wskutek wypadku kolejowego (2%) lub z powodu kontaktu z jadowitym zwierzęciem (1%).

Własne doświadczenie (śmierć kogoś bliskiego z rodziny lub znajomych) miało zauważalny wpływ na szacowaną liczbę zgonów w wyniku wypadków drogowych. Nie miało zaś istotnego statystycznie wpływu na obawy respondentów przed innymi zagrożeniami uwzględnionymi w badaniu.

Zaobserwowano natomiast oddziaływanie indywidualnych przeżyć i doświadczeń związanych z różnymi zagrożeniami na podejmowanie działań prewencyjnych. Osoby, w których najbliższym otoczeniu ktoś poniósł śmierć w wyniku porażenia prądem, pożaru

lub wypadku samochodowego, istotnie częściej niż niemające takich doświadczeń deklarowały, że zabezpieczają się przed tymi zagrożeniami.

Własne doświadczenia respondentów istotnie różnicowały ich deklaracje, wtedy gdy rozważali oni zakup ubezpieczenia na wypadek któregoś z omawianych zdarzeń (jedynie w przypadku utonięcia² różnice w tej kwestii były nieistotne³).

ZRÓŻNICOWANIA OPINII ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ, WIEK I WYKSZTAŁCENIE

Płeć, wiek i wykształcenie w pewnym stopniu wpływają zarówno na postrzeganie liczby zgonów, odczuwanie niepokoju w związku z omawianymi zagrożeniami, jak i gotowość do zabezpieczania się przed nimi.

- **Płeć**

Mężczyźni częściej niż kobiety przeszacowują liczbę zgonów, które nastąpiły w wyniku różnych zdarzeń. Kobiety, mimo że oceniają zdarzenia jako mniej prawdopodobne niż mężczyźni, częściej niż oni deklarują odczuwanie niepokoju. Istotnie różnią się też od mężczyzn pod względem częstotliwości podejmowania zachowań prewencyjnych. We wszystkich przypadkach (poza porażeniem prądem i wypadkami samochodowymi, gdzie różnice były nieistotne) kobiety częściej twierdzą, że podejmują działania mające na celu uchronienie się przed niebezpieczeństwem; częściej też wyrażają potrzebę zakupu ubezpieczenia na wypadek śmierci w wyniku kontaktu z jadowitym zwierzęciem, natomiast mężczyźni – porażenia piorunem i wypadku samochodowego. W innych przypadkach nie występują istotne różnice.

- **Wiek**

Wiek różnicuje oszacowanie liczby zgonów. Im starsi są respondenci, tym niższe są ich szacunki co do częstości występowania zagrożenia, tym częściej odczuwają niepokój z nimi związany. Ta zależność nie występuje tylko w przypadku obaw przed utonięciem, wypadkiem kolejowym i wypadkiem samochodowym. W badaniu nie zaobserwowano związku między wiekiem a podejmowaniem działań prewencyjnych. Osoby starsze rzadziej ujawniają chęć wykupienia ubezpieczenia.

² Dotyczyło to także wypadków kolejowych, ale tu osób „doświadczonych” było tylko 21, dlatego wynik ten pominięto w raporcie.

³ Kontakt z jadowitym zwierzęciem oraz wypadki kolejowe nie podlegały tu analizie ze względu na niewielką (<30) liczbę osób mających „osobiste” doświadczenia w tym zakresie.

- **Wykształcenie**

Osoby z wyższym wykształceniem przeszacowują liczbę zgonów, które nastąpiły wskutek różnych zdarzeń. Jednocześnie odczuwają one mniejszy niepokój związany z zagrożeniami. W badaniu nie zaobserwowano związku między wykształceniem a podejmowaniem działań prewencyjnych. Badani z wyższym wykształceniem częściej niż pozostali odczuwali potrzebę ubezpieczenia się.

Opracowali:

Sabina KOŁODZIEJ
Katarzyna PFEIFER
Katarzyna PIOTROWSKA
Małgorzata SOSZKA
Tadeusz ZIELIŃSKI

A N E K S

Tabela 1

		W jakim stopniu odczuwa Pan(i) niepokój, obawę przed porażeniem prądem?		Liczba osób
		Nie odczuwam niepokoju, obawy	Odczuwam niepokój, obawę	
		%	%	
Ogółem		51	49	1219
Płeć	Mężczyźni	54	46	582
	Kobiety	48	52	636
Wiek	18-24 lata	61	39	146
	25-34	59	41	248
	35-44	49	51	206
	45-54	49	51	205
	55-64	45	55	210
	65 lat i więcej	42	58	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	46	54	462
	Miasto do 20 tys.	47	53	189
	20-100 tys.	57	43	232
	101-500 tys.	47	53	173
	501 tys. i więcej mieszk.	63	37	163
Wykształcenie	Podstawowe	40	60	266
	Zasadnicze zawodowe	42	58	303
	Średnie	55	45	407
	Wyższe	66	34	244
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	35	116
	Średni personel, technicy	72	28	48
	Pracownicy adm.-biurowi	62	38	82
	Pracownicy usług	53	47	92
	Robotnicy wykwalifikowani	50	50	138
	Robotnicy niewykwalifik.	42	58	48
	Rolnicy	37	63	71
	Pracujący na własny rach.	52	48	41
Bierni zawodowo	Renciści	39	61	77
	Emeryci	44	56	237
	Uczniowie i studenci	62	38	78
	Bezrobotni	44	56	117
	Gospodynie domowe i inni	50	50	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	38	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	53	47	119
	sekt. pryw. poza rolnict.	57	43	280
	prywatnym gosp. rolnym	42	58	79
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	38	62	166
	501-750	48	52	143
	751-1000	46	54	177
	1001-1500	58	42	186
	Powyżej 1500 zł	57	43	216
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	56	169
	Średnie	46	54	542
	Dobre	58	42	507
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	48	62
	Raz w tygodniu	47	53	565
	1-2 razy w miesiącu	50	50	166
	Kilka razy w roku	55	45	269
	W ogóle nie uczestniczy	59	41	157
Poglądy polityczne	Lewica	53	47	186
	Centrum	50	50	372
	Prawica	51	49	377
	Trudno powiedzieć	51	49	284

Tabela 2

		W jakim stopniu odczuwa Pan(i) niepokój, obawę przed utonięciem?		Liczba osób
		Nie odczuwam niepokoju, obawy	Odczuwam niepokój, obawę	
		%	%	
Ogółem		56	44	1220
Płeć	Mężczyźni	64	36	584
	Kobiety	50	50	636
Wiek	18-24 lata	63	37	146
	25-34	57	43	249
	35-44	54	46	206
	45-54	60	40	204
	55-64	54	46	209
	65 lat i więcej	53	47	205
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	42	463
	Miasto do 20 tys.	48	52	189
	20-100 tys.	59	41	231
	101-500 tys.	53	47	174
	501 tys. i więcej mieszk.	60	40	163
Wykształcenie	Podstawowe	56	44	268
	Zasadnicze zawodowe	55	45	302
	Średnie	57	43	407
	Wyższe	58	42	244
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	56	44	116
	Średni personel, technicy	59	41	48
	Pracownicy adm.-biurowi	62	38	82
	Pracownicy usług	59	41	92
	Robotnicy wykwalifikowani	61	39	139
	Robotnicy niewykwalifik.	57	43	49
	Rolnicy	70	30	71
	Pracujący na własny rach.	58	42	41
Bierni zawodowo	Renciści	52	48	76
	Emeryci	53	47	238
	Uczniowie i studenci	64	36	78
	Bezrobotni	47	53	117
	Gospodynie domowe i inni	50	50	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	55	45	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	41	119
	sekt. pryw. poza rolnict.	60	40	280
	prywatnym gosp. rolnym	70	30	79
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	54	46	166
	501-750	56	44	142
	751-1000	58	42	175
	1001-1500	58	42	188
	Powyżej 1500 zł	55	45	216
Ocena własnych war. mater.	Złe	55	45	167
	Średnie	55	45	545
	Dobre	59	41	507
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	51	62
	Raz w tygodniu	54	46	564
	1-2 razy w miesiącu	59	41	165
	Kilka razy w roku	59	41	271
	W ogóle nie uczestniczy	60	40	158
Poglądy polityczne	Lewica	56	44	185
	Centrum	56	44	372
	Prawica	57	43	380
	Trudno powiedzieć	57	43	283

Tabela 3

		W jakim stopniu odczuwa Pan(i) niepokój, obawę przed wypadkami samochodowymi (jako użytkownik lub pieszy)?		Liczba osób
		Nie odczuwam niepokoju, obawy	Odczuwam niepokój, obawę	
		%	%	
Ogółem		19	81	1222
Płeć	Mężczyźni	23	77	584
	Kobiety	15	85	637
Wiek	18-24 lata	27	73	146
	25-34	15	85	249
	35-44	13	87	206
	45-54	23	77	205
	55-64	17	83	210
	65 lat i więcej	22	78	205
Miejsce zamieszkania	Wieś	16	84	463
	Miasto do 20 tys.	17	83	189
	20-100 tys.	23	77	232
	101-500 tys.	16	84	175
	501 tys. i więcej mieszk.	27	73	163
Wykształcenie	Podstawowe	19	81	270
	Zasadnicze zawodowe	19	81	302
	Średnie	20	80	407
	Wyższe	16	84	244
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	15	85	116
	Średni personel, technicy	25	75	48
	Pracownicy adm.-biurowi	13	87	82
	Pracownicy usług	15	85	91
	Robotnicy wykwalifikowani	20	80	140
	Robotnicy niewykwalifik.	17	83	49
	Rolnicy	16	84	71
	Pracujący na własny rach.	19	81	41
Bierni zawodowo	Renciści	24	76	77
	Emeryci	18	82	239
	Uczniowie i studenci	27	73	78
	Bezrobotni	23	77	117
	Gospodynie domowe i inni	18	82	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	81	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15	85	119
	sekt. pryw. poza rolnict.	17	83	281
	prywatnym gosp. rolnym	18	82	79
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	82	166
	501-750	16	84	142
	751-1000	16	84	177
	1001-1500	19	81	188
	Powyżej 1500 zł	21	79	216
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	80	168
	Średnie	19	81	546
	Dobre	19	81	507
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	85	62
	Raz w tygodniu	17	83	565
	1-2 razy w miesiącu	17	83	166
	Kilka razy w roku	20	80	271
	W ogóle nie uczestniczy	27	73	158
Poglądy polityczne	Lewica	14	86	186
	Centrum	19	81	372
	Prawica	22	78	379
	Trudno powiedzieć	18	82	284

Tabela 4

		Czy podejmuje Pan(i) jakiegokolwiek działania, żeby uchronić się przed porażeniem prądem?		Liczba osób
		Nie podejmuję takich działań	Podejmuję takie działania	
		%	%	
Ogółem		42	58	1217
Płeć	Mężczyźni	42	58	584
	Kobiety	43	57	634
Wiek	18-24 lata	50	50	146
	25-34	41	59	248
	35-44	34	66	206
	45-54	42	58	205
	55-64	43	57	209
	65 lat i więcej	47	53	203
Miejsce zamieszkania	Wieś	44	56	463
	Miasto do 20 tys.	44	56	189
	20-100 tys.	44	56	231
	101-500 tys.	39	61	173
	501 tys. i więcej mieszk.	39	61	162
Wykształcenie	Podstawowe	53	47	268
	Zasadnicze zawodowe	42	58	303
	Średnie	39	61	405
	Wyższe	38	62	242
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	62	115
	Średni personel, technicy	46	54	47
	Pracownicy adm.-biurowi	39	61	82
	Pracownicy usług	42	58	92
	Robotnicy wykwalifikowani	39	61	140
	Robotnicy niewykwalifik.	51	49	48
	Rolnicy	31	69	70
	Pracujący na własny rach.	26	74	41
Bierni zawodowo	Renciści	52	48	77
	Emeryci	46	54	237
	Uczniowie i studenci	48	52	78
	Bezrobotni	45	55	117
	Gospodynie domowe i inni	44	56	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	37	63	141
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	33	67	119
	sekt. pryw. poza rolnict.	43	57	280
	prywatnym gosp. rolnym	37	63	78
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	40	60	165
	501-750	43	57	143
	751-1000	44	56	175
	1001-1500	49	51	188
	Powyżej 1500 zł	34	66	215
Ocena własnych war. mater.	Złe	49	51	170
	Średnie	41	59	543
	Dobre	42	58	505
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	46	54	61
	Raz w tygodniu	40	60	564
	1-2 razy w miesiącu	45	55	165
	Kilka razy w roku	41	59	270
	W ogóle nie uczestniczy	49	51	158
Poglądy polityczne	Lewica	41	59	185
	Centrum	41	59	370
	Prawica	38	62	379
	Trudno powiedzieć	50	50	283

Tabela 5

		Czy podejmuje Pan(i) jakiegokolwiek działania, żeby uchronić się przed utonięciem?		Liczba osób
		Nie podejmuję takich działań	Podejmuję takie działania	
		%	%	
Ogółem		48	52	1215
Płeć	Mężczyźni	51	49	582
	Kobiety	46	54	633
Wiek	18-24 lata	52	48	146
	25-34	45	55	248
	35-44	37	63	206
	45-54	48	52	205
	55-64	53	47	207
	65 lat i więcej	58	42	203
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	45	463
	Miasto do 20 tys.	46	54	188
	20-100 tys.	47	53	231
	101-500 tys.	45	55	173
	501 tys. i więcej mieszk.	38	62	161
Wykształcenie	Podstawowe	63	37	268
	Zasadnicze zawodowe	51	49	301
	Średnie	44	56	404
	Wyższe	36	64	242
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	33	67	115
	Średni personel, technicy	45	55	47
	Pracownicy adm.-biurowi	46	54	82
	Pracownicy usług	44	56	92
	Robotnicy wykwalifikowani	47	53	140
	Robotnicy niewykwalifik.	54	46	48
	Rolnicy	60	40	70
	Pracujący na własny rach.	32	68	41
Bierni zawodowo	Renciści	55	45	76
	Emeryci	60	40	236
	Uczniowie i studenci	48	52	78
	Bezrobotni	50	50	117
	Gospodynie domowe i inni	39	61	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	35	65	141
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	39	61	119
	sekt. pryw. poza rolnict.	47	53	280
	prywatnym gosp. rolnym	61	39	78
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	46	54	165
	501-750	48	52	143
	751-1000	51	49	175
	1001-1500	52	48	186
	Powyżej 1500 zł	43	57	215
Ocena własnych war. mater.	Złe	58	42	170
	Średnie	48	52	541
	Dobre	46	54	505
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	50	50	61
	Raz w tygodniu	47	53	564
	1-2 razy w miesiącu	51	49	163
	Kilka razy w roku	46	54	269
	W ogóle nie uczestniczy	53	47	158
Poglądy polityczne	Lewica	48	52	185
	Centrum	46	54	370
	Prawica	44	56	378
	Trudno powiedzieć	58	42	283

Tabela 6

		Czy podejmuje Pan(i) jakiegokolwiek działania, żeby uchronić się przed wypadkami samochodowymi (jako użytkownik lub pieszy)?		Liczba osób
		Nie podejmuję takich działań	Podejmuję takie działania	
		%	%	
Ogółem		29	71	1217
Płeć	Mężczyźni	28	72	582
	Kobiety	30	70	635
Wiek	18-24 lata	35	65	146
	25-34	28	72	247
	35-44	25	75	206
	45-54	25	75	204
	55-64	27	73	210
	65 lat i więcej	35	65	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	65	461
	Miasto do 20 tys.	23	77	189
	20-100 tys.	26	74	231
	101-500 tys.	25	75	172
	501 tys. i więcej mieszk.	28	72	163
Wykształcenie	Podstawowe	41	59	268
	Zasadnicze zawodowe	27	73	302
	Średnie	25	75	404
	Wyższe	25	75	244
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	78	116
	Średni personel, technicy	20	80	47
	Pracownicy adm.-biurowi	27	73	82
	Pracownicy usług	27	73	92
	Robotnicy wykwalifikowani	22	78	139
	Robotnicy niewykwalifik.	43	57	48
	Rolnicy	26	74	70
Pracujący na własny rach.	18	82	41	
Bierni zawodowo	Renciści	37	63	77
	Emeryci	33	67	238
	Uczniowie i studenci	31	69	78
	Bezrobotni	35	65	117
	Gospodynie domowe i inni	27	73	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	76	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	78	118
	sekt. pryw. poza rolnict.	25	75	280
	prywatnym gosp. rolnym	31	69	78
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	30	70	164
	501-750	30	70	143
	751-1000	28	72	176
	1001-1500	27	73	186
	Powyżej 1500 zł	24	76	215
Ocena własnych war. mater.	Złe	33	67	169
	Średnie	29	71	543
	Dobre	28	72	505
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	31	69	62
	Raz w tygodniu	27	73	564
	1-2 razy w miesiącu	28	72	163
	Kilka razy w roku	31	69	271
	W ogóle nie uczestniczy	32	68	157
Poglądy polityczne	Lewica	24	76	185
	Centrum	29	71	370
	Prawica	28	72	379
	Trudno powiedzieć	33	67	283